

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
ΣΤΗ ΔΙΕΤΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 § 2 του π.δ. 237/1986,
ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7
ν. 3557/2007

Κυριάκος Δ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
τ. Εφέτης Πολιτικής Δικαιοσύνης
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο χρόνος της παραγραφής των αξιώσεων του παθόντος κατά του ασφαλιστή του υπαιτίου οδηγού, ήταν διετής, σύμφωνα με το άρθρο 10 § 2 του π.δ. 237/1986. Το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 ν. 3557/2007, το οποίο επιμήκυνε τον χρόνο της εν λόγω παραγραφής σε πενταετή. Ο διαληφθείς νέος νόμος άρχισε να ισχύει από (σύμφωνα με το άρθρο 18 αυτού). Επομένως, τίθεται ζήτημα διαχρονικού δικαίου, σε περίπτωση κατά την οποία η ασφαλιστική περίπτωση έλαβε χώρα μετά την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου, πλην η ασφαλιστική σύμβαση είχε συμβεί πριν από την ισχύ του. Δηλαδή, η παραγραφή των ως άνω αξιώσεων στην περίπτωση αυτή είναι διετής ή πενταετής ;

2. Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΑΘ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Κατώτερο δικαστήριο, ως προς το ανωτέρω ζήτημα διαχρονικού δικαίου, ακολούθησε τη γνώμη του **Κρητικού**, κατά τον οποίο, επί τη βάσει της αρχής διαχρονικού δικαίου που προκύπτει από την ΕισΝΑΚ 18 § 1 : εάν η παραγραφή της αξιώσεως έχει αρχίσει υπό την ισχύ του παλαιού δικαίου και έχει συμπληρωθεί κατά την έναρξη εφαρμογής του νέου δικαίου που επιμηκύνει την παραγραφή, τότε η τελευταία συνεχίζεται υπό το νέο δίκαιο και συμπληρώνεται κατά τους ορισμούς του νέου δικαίου¹ συνεπώς, κατά τον ίδιο συγγραφέα, η διετής παραγραφή της αξιώσεως του παθόντος κατά του ασφαλιστή, που άρχισε να τρέχει πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3557/2007 (14-5-2007), ενόσω δεν είχε ακόμη συμπληρωθεί κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία, εφεξής καθίσταται πενταετής στο σύνολό της¹. Επί τη βάσει δε της παραδοχής του αυτής, το ως άνω δικαστήριο απέρριψε τη συναφή ένσταση της ασφαλιστικής εταιρίας, ως αβάσιμη νόμω, επειδή ως εδέχθη, ο χρόνος της διετούς παραγραφής της ενδίκου αξιώσεως του παθόντος εναντίον της ασφαλιστικής εταιρίας μας, που άρχισε υπό το παλαιό δίκαιο στις ... (ημέρα του ατυχήματος) δεν είχε συμπληρωθεί κατά τον χρόνο ισχύος του νέου νόμου (2007) και εντεύθεν ο χρόνος αυτός επιμηκύνονταν σε πενταετή από την ημέρα του ατυχήματος, επί της βάσει του νέου νόμου.

2. Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

2.1. Σε παρεμφερή περίπτωση, μετά την ισχύ του ν. 2496/1997, τα δικαστήρια παγίως δέχονται ότι ο νόμος αυτός εφαρμόζεται τόσο στις ασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτονται μετά από την έναρξη της ισχύος αυτού (16-11-1997, δηλαδή ένα εξάμηνο μετά από την 16-5-1997 που δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ), **όσο και σε εκείνες που είχαν μεν συναφθεί**

¹ **Κρητικός**, Αποζημίωση από αυτοκινητικά ατυχήματα, έκδ. 2008, § 29 περιθ. αριθ. 190-194 σελ. 713-714.

προηγούμενως, όμως η ασφαλιστική περίπτωση (δηλαδή το αυτοκινητικό ατύχημα) **επήλθε μετά από την ισχύ του²**. Άρα, κατά τη νομολογία, εάν το ατύχημα είχε επέλθει προ της ισχύος του ανωτέρω νέου νόμου, τότε εφαρμόζεται και υπό την ισχύ του νόμου αυτού, ο προηγούμενος νόμος.

2.2. Συνεπώς, σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, εφαρμοζόμενη και στην προκειμένη περίπτωση αναλόγως, η πενταετής παραγραφή που θεσπίζει ο νέος νόμος 3557/2007 θα ισχύει και ως προς τις ασφαλιστικές συμβάσεις που έχουν συναφθεί προ της ισχύος του, εφόσον η ασφαλιστική περίπτωση (το ατύχημα) συμβεί μετά από την ισχύ του νόμου αυτού, δηλαδή μετά από την 14-5-2007. Την ίδια γνώμη έχει και ο Ι. Ρόκας³⁻⁴.

² ΑΠ 293/2008 ΕπΔικίδΑσφ 2008/308. ΑΠ 120/2005 ΕΛΔ 46/1665. ΑΠ 109/2007 ΕπΔικίδΑσφ 2009/413. ΑΠ 1124/2005 ΕΛΔ 2007/781 και ΔΕΕ 2006/63. ΑΠ 125/2005 Α΄ δημοσίευση ΝΟΜΟΣ. ΑΠ 1/2001 ΕΛΔ 42/680 και ΕΕΜΠΔ/2001/293. ΕφΑθ 5531/2006 ΕπΔικίδΑσφ 2008/311. ΕφΘεσσαλ 28/2006 ΕπισκΕμπΔ 2006/496. ΕφΠατρ 347/2005 ΔΕΕ 2005/1315. ΕφΑθ 4931/2002 ΔΕΕ 2003/310 : οι αποφάσεις αυτές στηρίζονται στους κανόνες διαχρονικού δικαίου που προκύπτουν από τα άρθρα 24 και 25 του ΕισΝΑΚ, καθώς και στις διατάξεις των άρθρων 33 § 2 και 34 του ν. 2496/1997.

³ **Ιωάννης Ρόκας**, Ασφαλιστικός Κώδικας, έκδ. 2008, υπό το άρθρο 10 υποσημ. αριθ. 180 σελ. 117.

⁴ Μη γνήσια αναδρομικότητα νόμου ή άμεση ενέργεια νόμου : όταν νομικές σχέσεις (συμβάσεις) δημιουργήθηκαν στο παρελθόν, όμως – επειδή είναι διαρκείς - είναι ενεργές κατά τον χρόνο ισχύος νέου νόμου που τις ρυθμίζει, τότε ο νέος αυτός νόμος θα ρυθμίσει μόνον εκείνα από τα νομικά γεγονότα που συντελούνται στα πλαίσια της σύμβασης αυτής, τα οποία πραγματοποιήθηκαν υπό την ισχύ του, σύμφωνα με την αρχή της «μη γνήσιας αναδρομικότητας νόμου» ή της «άμεσης ενέργειας νόμου» (ΕφΚρ 507/1994. ΜΠρΑθ 217/1984. ΜΠρΑθ 11670/1987 ΕΛΔ 36/770. ΜΠρΑθ 11687/1987 ΕΛΔ 29/763).